

Marile narative rusești promovate pe TikTok-ul românesc

de Dorin Luca

Expert Forum (EFOR) a lansat, săptămâna trecută, un raport de monitorizare a marilor narative rusești promovate pe rețelele sociale și în spațiul public din România. Acestea încearcă să lovească în încrederea noastră în NATO și UE, să promoveze ideea că NATO ar fi provocat războiul din Ucraina și să ațâțe revizionismul istoric din România.

În România, potrivit raportului EFOR, propaganda rusă nu mizează pe elemente obișnuite pe care le folosește în spațiul est-european și ex-sovietic, precum apartenența la lumea slavă, la URSS, istoria comună etc. Motivul este neîncrederea românilor într-o astfel de retorică, datorită experienței istorice cu rușii, de la războaiele ruso-austro-turce din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea, ocuparea Basarabiei, la cel de Al Doilea Război Mondial.

În acest context, eforturile propagandei ruse exploatează nuanțe diferite din peisajul politic și geopolitic actual. EFOR a identificat trei mari narative pro-Putin (Great Pro-Putin Narrative, GPPN) – după cum le numește organizația. Aceste mari narative sunt cadre de interpretare și încadrare a tuturor mesajelor mai mici care bântuie în spațiul mediatic românesc și pe rețelele sociale, în special TikTok.

TikTok în România are în prezent aproximativ nouă milioane de utilizatori activi, o cifră în creștere și aproape egală cu cea a Facebook, care are puțin peste nouă milioane de utilizatori activi, cifră în scădere. La timpul petrecut pe platformă, TikTok deja depășește Facebook. Din cauza lipsei de moderare pe platformă și lipsa unor standarde în privința reclamelor și conținutului politic, dezinformarea rusă „zburdă” necontrolat.

Marea narațiune falsă rusească: NATO ar fi provocat războiul

În cadrul acestei mari narațiuni, ideea de bază promovată de propaganda rusă este că NATO s-ar face vinovată de războiul din Ucraina. Astfel, propagandiștii ruși și poziția oficială a liderului de la Kremlin este că din cauza extinderii NATO spre estul Europei, Rusia „a fost nevoită” să se apere și să lanseze un război „preventiv”.

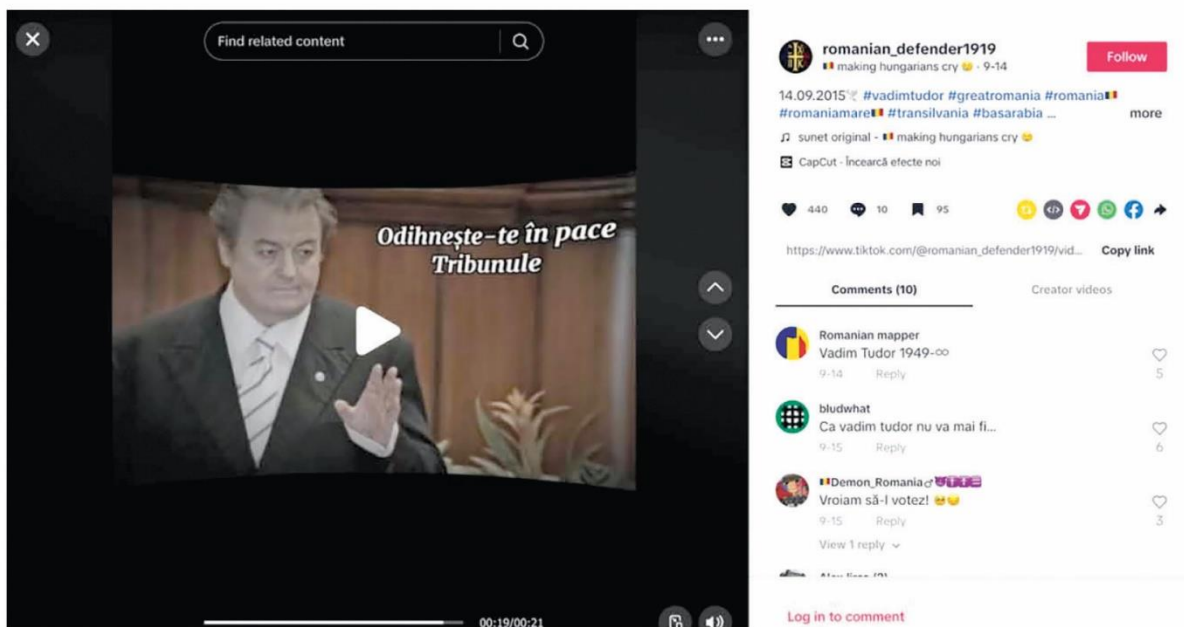
Unul din argumentele folosite este faptul că SUA ar fi promis, în anii '90, că NATO nu se va extinde (lucru neadevărat!) și că SUA și NATO ar fi profitat de slăbiciunea Rusiei după Războiul Rece pentru a-și extinde „ilegitim” sfera de influență (un alt lucru neadevărat!). În acest cadru intră și amenințările frecvente pe care Putin le face față de statele membre NATO pentru a nu susține militar Ucraina.

Autoarea raportului EFOR menționează că aceste idei sunt promovate și în presa mainstream, voluntar sau nu. În capcana propagandei rusești cad și redacțiile mari de presă pentru că mesajele anti-NATO sunt promovate oficial la nivelul statului rus și, atunci când sunt preluate de jurnaliști, nu sunt trecute printr-un filtru critic. Raportul oferă exemplul unui video de pe TikTok, postat de Digi24, cu aproape un milion de vizualizări, prin care Putin „avertizează” România să nu se implice în războiul din Ucraina.

Pentru că este un decupaj fără context, trolii ruși și propagandiștii îl folosesc pentru a-și legitima mesajele. În același timp, creează panică în rândul publicului. Potrivit raportului, scopul propagandei ruse nu este de a înlocui susținerea românilor pentru NATO, care este la cote foarte ridicate, ci de a o limita și de a limita opțiunile de politică externă ale decidenților politici.

Revizionism istoric, direct de la Kremlin

Multe narațiuni promovate de ruși se referă la România Mare, idee instrumentalizată pentru a servi justificării invaziei. În acest context, EFOR a identificat o bulă consistentă care îl glorifică pe mareșalul Antonescu (implicit și crimele sale!) și pe legionarul Zelea Codreanu. Mesajele se referă la presupusa nevoie de a intra în Ucraina pentru a proteja etnicii români, așa cum zic rușii că au făcut în estul Ucrainei în 2014 și 2022. Utilizatorii din aceste bule blamează guvernul pentru lipsa unei poziții conforme cu interesele naționale, așa cum le percep ei, și pentru lipsa interesului de a crea un stat național care să cuprindă toți etnicii români. La fel cum ultra-naționaliștii ruși invocă protecția minorității ruse din Ucraina, așa și fanaticii din bula pro-Antonescu visează la România Mare, promovând mesaje antisemite și antiucrainești.

Sursa Exolyt - TikTok, [User RomanianDefender1919](#)

EFOR a identificat 1.076 de videoclipuri, cu peste 23 de milioane de vizualizări, doar pe această temă, realizate de conturi a căror identitate nu poate fi stabilită. Acest conținut se suprapune cu mesaje despre Basarabia, istoria României, mândria de a fi român și cu hashtaguri precum

#basarabiaeromania, #dreptatepentruromania, #armata. Raportul prezintă exemplul unui cont care deși propagă, de obicei, mesaje iredentiste, antimaghiare, inserează printre acestea și videoclipuri anti-Ucraina și chiar mesaje în limba rusă.

„Dictatura” de la Bruxelles via Moscova

O a treia mare narativă strategică rusă vorbește românilor despre faptul că democrația ar fi muribundă și coruptă. Astfel, propaganda ne spune că

Bruxelles-ul de fapt „dictează” statelor membre ce ar trebui să facă, inclusiv în privința războiului din Ucraina. Datorită emergenței partidelor de extremă dreapta din multe țări europene, aceste mesaje sunt ușor de răspândit și reușesc să polarizeze societatea și să lovească în încrederea cetățenilor în instituțiile democratice. De la începutul anului, pe TikTok-ul din România s-au înregistrat peste 2.200 de videoclipuri care corelează Uniunea Europeană cu corupția.

Most viewed hashtags

Views

Hashtag	Views
#romania_razboi	17.1M
#ceausescule_iesi_sa_vezi_ce_am_ajuns	17.0M
#romania🇷🇴	16.3M
#ceausescu🇷🇴	15.3M
#eliminarealuiceausescu	13.9M
#treicoloricunoscpelume🇷🇴	11.7M
#1989	11.4M
#1936	10.9M
#😎😎😎	10.8M
#1986	5.6M
#💀💀🔥	5.4M
#republicasocialistaromania	4.8M
#😏😏	4.1M
#capcut	3.1M
#👉👉👉👉	2.5M

Un studiu de caz subsumat acestei mari narațiuni este nostalgia comunistă. După cum arătam într-un material anterior din Observatorul militar („[Regreții](#)” și [manipularea de pe rețelele sociale](#)), nostalgia față de perioada comunistă vine la pachet cu nemulțumirile față de realitatea curentă: prețuri mari, inflație, mesaje politice neînțelese de persoanele mai în vârstă. Dacă în viziunea acestor nostalgici reprezentatul a ceea ce a fost bun și glorios pentru România este comunismul sau Nicolae Ceaușescu, vinovatul pentru problemele din prezent, conform nostalgicilor de pe TikTok, ar fi UE sau Occidentul în general. Hashtagurile asociate cu astfel de mesaje sunt următoarele: [#romania_razboi](#), [#ceausescu](#), [#ceausescule_iesi_sa_vezi_ce_am_ajuns](#), [#eliminarealuiceausescu](#).

EFOR recomandă să ne îndreptăm atenția mai mult spre dezinformarea de pe TikTok, o platformă în care transparența și moderarea lipsesc și în care este foarte greu să raportezi și să dai jos un video cu informații false și manipulatorii. Recomandă, de asemenea, intensificarea

eforturilor de combatere a dezinformării în mediul offline, prin studii de impact ale narațiunilor propagandistice și prin programe de educare a publicului.

Romania

Partidul Comunist Român 🇷🇴 Brand

Followers: 88.8K Likes: 1.7M Videos: 586

Murim mai bine în luptă.(Ceaușescu)

https://www.instagram.com/romania_razboi/

Data update frequency 1x / day Profile updated 4 hours ago, Videos: 8 hours ago [Update now](#)

Sursa Tiktok, [user romania_razboi](#)

București 1989 ▶ 1.1M	China (1971). R.S.R. ▶ 2.2M	Tancul cu leșer secret al lui Ceaușescu ▶ 1.2M	Dezbateri Traian Basescu vs Mircea Geoana (alegeri prezidențiale 2009) part 1 ▶ 4542	▶ 1768	▶ 41.6K
▶ 50.3K	▶ 3709	▶ 2941	▶ 10.5K	▶ 145.4K	▶ 383.3K

Sursa Tiktok, [user romania_razboi](#)